

פרוטר קול מט' 27/7

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום ד', י' בטבת תשס"ו-212.55 בטעה 08.30.

- הסתתפרו:
- ט. אונג - היו"ר
 - ע. איכילוב
 - ב. אזניה
 - ד. בר-רב-האי
 - י. בדר
 - י. בר-יהודה
 - ז. ורהפטיג
 - ע. טיטון
 - ט. טנה
 - י. קליבנוב
 - ח. רובין
 - ב. טטון
 - ר. טרי

- בעדרו:
- ע. אסף
 - ט. הלל
 - י. הרץ
 - ת. טובי
 - י. כסה
 - ט. לורנץ
 - ח. לנדאו
 - ט. קסיס
 - י. שפירא
 - א. תבורי

- סוזנבים:
- פ. רוזן - שר המשפטים
 - ח. כהן - היועץ המשפטי
 - ה' קוקיה - מנהל משרד המשפטים
 - ט. אלון - סגן היועץ המשפטי
 - ה' גלצנר - היועץ המשפטי למשרד הדתות

- סדר-היום:
1. חוק הדיינים;
 2. בעיית הפסקת עבודתם של עובדי השירות המשפטי.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר ט. אונג:

1. חוק הדיינים.

סעיף 4.

האם הכרחי להסתמך במלים "ללא סינוי"?

ד. בר-רב-האי:

אני מסכים לאמור: "ללא סינוי ברוח".

ח. כהן:

ח. רובין:

אני מציע לבסח את הסעיף כך: "האנשים
המכהנים בבתי-הדין הרבניים והסנויים
בתוספת הרמטונה לחוק בתי-דין רבניים (מישור סינויים) תש"ב-1952
יהיו דיינים בתוקף תפקידם וללא סינוי".

הוחלט: 1. לקבל את ההצעה לכתוב במקום "ללא סינוי" -
"ללא סינוי בוסף".

2. לדחות את הצעת ח. רובין לבסח את הסעיף כך:
"האנשים המכהנים בבתי-הדין הרבניים והסנויים
בתוספת הרמטונה לחוק בתי-דין רבניים (מישור
סנויים) תש"ב-1952 יהיו דיינים בתוקף
תפקידם וללא סינוי".

הסתייגות לח. רובין.

סעיף 5.

ח. רובין: אני מציע להוסיף בסוף: "לשר המשפטים"

הוחלט: לדחות את הצעת ח. רובין להוסיף "ושר
המשפטים".

הסתייגות לשר המשפטים.

סעיף 6.

ד. בר-רב-המי: יש פה הוצאת המינוסטיטוציה של שני רבנים
רמטיים בישראל. אני יודע שהבעיה אינה
פשוטה. אני גם אינני כופף כטיילור הקייה כיום. האם אי-אפשר לכאזא בוסח
אשר לא יבציה זאת?
בחוק הסופטיים לא נתקבלה ההצעה שסני
עורכי-הדין ייקבעו על-ידי הוועצה המשפטית. אם לא הכלחנו בכך בחוק
הסופטיים ושא נקבע כי תעשה זאת פועצת הסתדרות עורכי-הדין, מדוע לשנות
זאת פה?

ע. איכילוב: להערתו של חבר הכנסת בר-רב-המי: כולנו
שותפים לתקווה של סיזוג הגלויים. אבל היום
לשנות את הקביעה של שני רבנים רמטיים.

ע. סימון: איך יבחרו שני הדיינים? צריכה להיות לשם
כך אטיפת דיינים.

ח. כהן: אני מצטער אבל אינני יכול לענות לחבר
הכנסת בר-רב-המי בענין הרבנים הרמטיים.
תשובה על כך צריך לתת טגן-שר הדתות. חיפשנו בוסח שיתן את מותו הדבר
בלבוש אחר. מטיבה זו אן אחרת אשר הדתות - ואולי הרבנים הרמטיים עצמם -
עמדו על כך שזה יישאר כמו שהוא, ואנחנו לא חשבנו שצריך להלחם על כך.

בנוגע לפועצה המשפטית: בחוק השרפ טיים
נקבע כי האנשים הנלה ייבחרו על-ידי הוועצת הסתדרות עורכי-הדין, אבל כל
עוד לא הוקמה לשכת הפרקליטים, אם צריכים אישור שר המשפטים. את זאת
רצינו למנוע בוועדה הזאת. רצינו בעורכי-דין שלא יהיו זקוקים לאישור

ח. כהן:

שר הדתות אלא ייבחרו על-ידי מנצי העקצוע בלבד. מטרה כך הוולפנו את הסתדרות עורכי-הדין בטועצה הסטפטי, שהיא מוסד סטלכתי.

לשאלת חברת הכנסת סימון: הכוונה היא לכל הדיינים הסטכונים, אשר יתאספו וייבחרו את נציגיהם לוועדה הזאת.

ב. סימון:

אני מציע שהיועץ הסטפטי יהיה חבר בוועדת הדיינים הזאת. הדבר חשוב מאוד, מפני שפעם נצטרך לשלב את שתי מערכות הסטפט שלנו.

י. בר-יחזקיהו:

אנחנו מקיימים בהזדמנות זו גוף ששמו "חבר הדיינים", ואני מבקש לדעת מהו הגוף הזה. אני רוצה שיהיה ברור מי הם ובאיזו צורה הם יבחרים.

כמו בחוק הסטפטי גם כאן מני מציע להגדיל את מספר חברי הכנסת לארבעה. אני מבין שהכוונה היא להמשיך כי מבין הדתיים יהיו לא פחות מ-50%. בעצם אין זה טובטח, באופן תיאורטי, כי יכולה להיות מטפלה "אפיקורסית". מבחינה זו הגדלת מספר חברי הכנסת אינה טובה, כי אין להניח שמתוך ארבעה חברי הכנסת לא יהיו גם אנשים דתיים.

ה. רובין:

במקום שני הרבנים הראשיים לישראל מני מציע להגיד: שני מכות-בית-הדין של בית-הדין הגדול לערעורים.

אני מציע במקום שר הדתות וחבר אחד שייבחר על-ידו - שר הדתות, שר הסטפטי וחבר אחד של הסטפלה אשר ייבחר על-ידה.

אני מציע להוסיף כחבר הוועדה את היועץ הסטפטי.

אני מציע שבמקום שני חברי כנסת יהיו ארבעה. אני מציע שהם ייבחרו בבחירות יחסיות ישירות. כן אני מציע שבמקום שני עורכי-דין יהיו ארבעה, אשר יטונו לפי הצעת הסתדרות עורכי-הדין.

אינני מקבל כפרוינציפ שצריך להיות יחס מספרי מסויים בין החברים הדתיים והלא דתיים בוועדה הזאת. לבתי-דין אלה פונקציות סטלכתיות, ופתוך כך אינני חושב שאפשר להגיד כי לחוגים הדתיים צריכה להיות השפעה סכרעת. ההצעה הסופיעה כאן פירושה שיהיה רוב דתי. וזאת לאחר שהסועפדים עוברים מסגנת מסויימת.

הצעה גם שבוועדת הדיינים תהיינה בחירות חשאיות. שר ורהפטיג התנגד לזה. לא יתכן מצד אחד לתת פונקציות סטלכתיות בכוח הסדינה, ומצד שני לא להשאיר בידי הסדינה כל השפעה.

היה בינינו ויסח את היועץ הסטפטי צריך להיות חבר בוועדת הדיינים של סופטיים, והיתה לכך התנגדות מפני שהם סופיע בטסטפטיים בפני הסופטיים. בין שזה היה נכון או לא, היה לזה יסוד. פה היועץ הסטפטי אינו סופיע בפני הדיינים. לכן הוא צריך להיות חבר בוועדת הדיינים.

היו"ר ס. אונג:

אני מבין שיכולה להיות דרישה שהיועץ הסטפטי יוכל להופיע בפני בתי-דין רבניים. אבל אינני מבין מדוע צריך להכניס את הדיינים הזו של הכנסת היועץ הסטפטי כחבר בוועדת הדיינים.

בשאלת מספר החברים הדתיים בוועדת הדיינים, מדברי חבר הכנסת רובין יוצא כאילו אנשים דתיים אינם יכולים לייצג את הסדינה באותה מידה שיכולים לעשות זאת אנשים שאינם חתיים. עיקר השאלה

היו"ר ס. מונט:

חלוא גילך להבטיח את הבחירה הטובה ביותר. ואולי טבור כל יט להגיש אמנטיס דתיים יקפידו על כך פי כמה. על כן יש הצדקה שיהיה מספר סכריע של אנשים העומדים על בסיס שעליו בנויים בתי-הדין הדתיים. ואם הממשלה קבעה הסדר אשר להלכה המפורסד מפילו מספר האנשים החייבים יהיה סיעוט, הרי זה בעשה בניגוד לדעת החברים הדתיים. ההצעה הזאת היא ודאי כבר פסרה, אשר מפני בותנת מפטרות שהחברים הדתיים יהיו במספר סכריע, אבל אינה קובעת זאת כהכרח. וודאי שאין מקום לחשש כי אם יוטבים אנשים דתיים, ייגרע מספר המפטרות לבחור את האנשים המתאימים ביותר לתפקיד דיינים.

אני מציע לדחות את ההצבעה עד לאחר ההצבעה על סעיף 3.

ע. איבי לוב:

הנחלט: לקבל את הצעת ע. איכילוב לדחות את ההצבעה עד לאחר ההצבעה על סעיף 3.

2. בעיית הפסקת עבודתם של עובדי השירות המספטי.

בליקטנו לשמוע אינפורמציה מר המספטים על בעיית הפסקת עבודתם של עובדי השירות

היו"ר ס. מונט:

המספטי.

אני מבין כי הוועדה רוצה לשמוע אינפורמציה בקשר עם שביחת עובדי השירות המספטי של הממשלה, אשר תוכנה התפרסם מעל דפי העתונות. אני מבין שהוועדה מעוגינת לשמוע מהי עמדת הממשלה כלפי הדרישות האלה.

פ. רוזן:

כבראה שהיום תקיימה פגישה בין ראש הממשלה ושר המספטים מצד אחד ובציגות השירות המספטי מצד שני. ולפיכך אנלי עכשיו אין זה הזמן הנוח ביותר לדבר על הענין. אני רק יכול למסר מהי עמדת הממשלה לגבי דרישות אשר באות מכל הצדדים, לא רק מהשירות המספטי, ולא רק מבעלי מקצועות אחרים כי אם גם מבעלי עמדות סיבהליות בממשלה.

העמדה אשר הממשלה בקטה במסך כל השנה היא לחכות להסלצות ועדת גורלי. על-ידי הממשלה בתמנתה ועדה ציבורית מורכבת מאנשי ציבור אשר בראשה עומד חבר הכנסת גורלי. עמדת הממשלה עד עכשיו היתה תמיד לגבי כל סיני תביעות שהיא לא תשנה ולא תתקן ולא תוסף כל עוד לא קיבלה את ההסלצות של ועדת-גורלי.

אני מדבר פה בשם הממשלה, והטם שלה צריכה לפעול לפי העיקרון של אחריות קולקטיבית כלפי חוץ. זאת היתה עמדת הממשלה וזוהי עמדת הממשלה עד עכשיו. ואני חושש שזה בעיקר מה שתטעם היום בציגות השירות המספטי מפי ראש הממשלה.

אשר לסכר השופטים, עמדת הממשלה היא שלא היא קבעה את שכר השופטים אלא ועדת הכספים. סוד גלוי הוא שאילו היתה הממשלה קובעת את שכר השופטים, אינני יודע מה היו תוצאות הקביעה הזאת. מכל מקום, עמדת הממשלה בענין זה היא ששכר השופטים לא בקבע על-ידה. בכידה שיכולתי לעקוב אחרי דיוני ועדת הכספים, הבנתי שגם שם היו כאלה שיצאו מתוך הנחה ששירות מספטי הוא שירות שאפשר להגדירו כשירות קבוע ומסוייג ומסוייג, אם כי על שאלה שנסאלתי בוועדת הכספים אם קביעת שכר-השופטים כפי שנקבע לא תגרור אחריה דרישות מטעם השירות המספטי, ענית: כך יהיה. לא העלפתי את הדבר הזה בוועדת הכספים.

בעיית הפסקת עבודתם של עובדי
השירות המספטי

פ. רוזן:

אשר לענין הרופאים, דרישותיהם לא נתקבלו.
רק חלק קטן מדרישותיהם נתקבל מתוך ההבטחה
המיוחדת שנוצר מצב יוצא מן הכלל על-ידי זה שקו"ח החליטה מה שהחליטה,
וצריך היה לקחת בחשבון את הבטיחה הטבעית של רופאי המסילה לעבוד לקו"ח.
אבל תביעותיהם העיקריות לא נתקבלו. גם הרופאים נמנעו מהם צריכים לאמנות
להסלצת ועדת גורדי.

מבחינה עובדתית נכון הדבר שקיים היום הבדל
גדול בין משכורת השירות המספטי ובין משכורת הרופאים. ההבדלים בדרגות
הגבוהות מגיעים בערך ל-100 ל"י לחודש בטר, ובדרגות הנמוכות -
60-70 ל"י לחודש בטר.

ועדת החוקה, חוק ומשפט תוכל לבקש בענין

זה כל עמדה שהיא, אם כי אינני יודע אם זה שייך למשכורת. אבל אם היא
בכלל נכנסת לענין, הרי לדעתי היא אינה צריכה להתעלם מן העובדה שהשירות
המספטי מיישם בשביתה ואנני, עם כל הזדהותי החברית והסקצוועית וגם האנושית
עם השירות המספטי, אינני יכול להעלים מכח את אכזבתי על השירות המספטי
הרחיק לכת עד כדי כך שהוא מיישם בהטבת השירות לשלושה ימים, ולאחר זאת הוא
סוטר לעצמו את הזכות להטיק כל סיני סקבות. (י. ברר: אם הרופאים עשו
זאת. סדוע לא יעשו זאת גם הם?) אני חושב שבשבת השירות הרפואי היתה
גם כן כמעט שערוריה, וכן כל הפעולה שקראו לה "התנגדות פאסיבית". בטיחותי
עם אנשי השירות המספטי אמרתי תמיד: אני יכול להבין שאם משהו אינו
יכול להסתדר בתנאי העבודה המוצעים לו הוא מתפטר, וגם זאת - אחרי ששירת
הודעה שלוש חודשים קודם לכן, כפי שכתמים לפקיד גבוה. אבל פקידות גבוהה
אינה יכולה לצאת בשביתה או בהשבתה, וכל שכן לא בהתנגדות פאסיבית על-ידי
המטת קצב העבודה. אני מכיר את חברי השירות המספטי ומסבלם ומעריכיהם. אני
אמנם מבין שכבר הגיעו ימים עד נפט אם הם נאחזו במצעים כאלה, יהיה
עליהם להסביר את הדבר הזה היות בפגישה עם ראש המסילה ומתי, ואם ודאי
יעשו זאת. אבל מה שלא יהיה, אני חושב שועדת החוקה, חוק ומשפט אינה
צריכה לעודד אותם ללכת בדרכים אלה אלא להיפך, להרתיע אותם מכך. כל
תמיכה שאולי ועדת החוקה, חוק ומשפט מוכנה להוסיף להם מותבית, לדעתי,
בכך שהאיומים הזה ירד מעל הפרק.

אמנם אין לי אינפורמציה במיזה רוב נתקבלה
ההחלטה בענין זה, גם לא אינפורמציה פוליטית, אבל אינני מניח שכולם תסכו
בדבר.

השירות המספטי מורכב מהעובדים הסקצוועיים
במסדר המספטי וביתר מסרדי המסללה. בדרגה א' נמצא הסנהל הכללי של מסדר
המספטי ופרקליט המדינה, כלומר, שני אנשים. היועץ המספטי שהוא מולי גם
כן חלק מהשירות המספטי, עסקתו עמדה מיוחדת והוא מקבל משכורת של שופט
בית-המשפט העליון. בדרגה ב' נמצאים ששה אנשים. בדרגה ג' - 24. בדרגה
ד' - 36. בדרגה ה' - 48. בדרגה ו' - 61. בסך הכל זה 177.

אני רוצה להסלים את האינפורמציה הזאת ולספור
לכם מספרים על המשכורות. בדרגה ו', הדרגה התחתונה של השירות המספטי, לפי
האינדקס של 228 מדצמבר 1954, קיבל בטר עם ילד אחד משכורת של 225
ל"י בטר. אינני מביע דעה במיזו פידה ההסוואה עם
סוצדקת או לא, אבל שופט שלום בטר עם ילד אחד מקבל 29 ל"י בטר,
בדרגה ה' בטר עם ילד אחד קיבל בטר 238 ל"י. השירות המספטי אינו
סוען כי צריך להשוות דרגה ו' עם שופט שלום, אבל הוא סוען שצריך להשוות
את דרגה ה' עם המשכורת של שופט שלום. בדרגה ד' מקבל היום בטר עם
ילד אחד 254 ל"י בשירות המספטי, ושופט ראשי באתו מצב מקבל 346 ל"י.
בדרגה ג' מקבלים בשירות המספטי 269 ל"י, ובהשוואה לשופט מחוזי - 361 ל"י.
בדרגה ב' בשירות המספטי - 287 ל"י, ואם להשוות זאת עם בטיה בית-המשפט
המחוזי, זה 379 ל"י. בדרגה א' בשירות המספטי - 303 ל"י, ומשוויה זאת
כפי שאני מבין את בטיה בית-המשפט המחוזי, המקבל 379 ל"י.

זוהי האינפורמציה העובדתית שיכולתי לספור.
כפי שאתם מבינים, מבלי להביע את דעתי על עצם הענין. זה ענין למסללה.

2.2.55

בעיית הסטקט עבודתו של עובדי
השירות המספטי

היו"ר ס. טננבאום:

ברצתי לי שהרגע הזה אינו אמיתי מפילור
להחלפת דעות בענין זה. אם לעשות זאת, יש
לעשות זאת מאד הפגישה שתקיים היום.

אני רוצה להזכיר שבועדה הזאת היא כבר
פעמיים דיון בשאלה זו, ואז נוכח כי הוועדה אינה פחליטה בשאלה בלא מעבירה
דרך היו"ר לשאלה לשר המספטיים.

אני מציע שבסתפק בהודעה, זאת יהיה דיון
לדון, בעיה זאת לאחר שמייעת אינפורמציה נוספת מהפגישה שתקיים.

ח. רובין:

ב. שרון:
אני מציע שלא להיכנס לדיון בשלב זה,
אבל נפנה מצד הוועדה שתי בקשות: אחת כלפי
השירות המספטי, שלא ישבות ספני שמיין זה בנה; והשניה לוועדת גורדי, שהענין
רציני מאוד ושעל ועדת-גורדי לדון בו במהירות המאכזבילית וללא דיחוי.
מצב של הפרש גדול כזה הקיים אינו בריא. מצד אחד סוגרים את הדלת
לשחיתות ומצד שני משמירים אותה פתוחה במקום אחר.

ב. אזנר:
אני תוסך בהצעת היו"ר שלא להיכנס לשלב זה
לכל דיון, גם לא להפלצות.

ס. טננבאום:
הייתי מציע שהוועדה תכלין בפני שר המספטיים
להיענות לדרישת מנשי השירות המספטי. אבל
אני חושב שצרי יהיו חילופי דברים בוועדה לפני הפגישה שתקיים היום,
ספני שבפגישה זו תקבע המשלח עמדה שתחייב אותה. אם יש טעם לחוות דעת
הוועדה, הרי זה לפני שהמשלח תסמייע את דעתה בענין זה.

י. בר-יהודה:
הוועדה אינה יכולה להחליט על הענין. היא
יכולה רק להביע ששאלה או תביעה. לכן יש
מקום לדיון כזה רק לפני שהצדדים, המשלח והעובדים, נפגשים ודניה ביניהם
על כך.

ע. איכילוב:
אין כל סיכויים טכניים שהוועדה תספיק
להעביר לפגישה שתקיים היום את חוות דעתה,
גם אם בחליט לקיים דיון. גם אינני סניח שהפגישה של היום תהיה הסופית.
מטום כך אני מציע שבקט מסר המספטיים למטור לנו אינפורמציה נוספת
בישיבה הבאה, לאחר הפגישה בין באי-כוח המשלח ובאי-כוח השירות המספטי.

י. נדר:
אני מציע לקיים דיון, ולקיימו מיד. ואינני
יודע אם בסיכום הדיון צריך לקבל החלטות או
הטלצות ופולי אפשר להתפק במטלוח הפרוטוקול של ישיבת הוועדה.

אין עידוד גדול יותר לשביתה ממטר מדינות
הוועדה הזאת לענין. עצם העובדה שוועדת החוקה תדון בדבר, מרמז שיש ענין
בדבר. אם השירות המספטי רוצה כי הוועדה הזאת אינה דנה, הוא מתחזק בדעה
שמיין לו דרך אחרת בלא לשבות. אני מציע, על כן, שיהיה דיון.

ד. בר-רב-המני:
השאלה היא מה עמדתן של ועדות הכנסת ביחס
לפעולות מדפיניסטריביות של המשלח. אני
סולל את האפשרות זאת התקעלת בסבירת הכלל שמיין ועדות הכנסת מתערבות בפעולה
המדפיניסטריבית של המשלח, לחברי הכנסת אמצעים פרלמנטאריים להביע את

2.2.55

בעיית הסמכות עובדת של עובדי
השירות הסמטי

ד. בר-רב-המי:

דעתם בענייני המלה. אני מתנגד לכל דיון ולכל הסלצות ולכל הכעת דעה
בענין זה כאן הוועדה.

ח. רובין:

אין כל פטול בכך הוועדה עוסקת בענייני מלה.
כל הוועדות עוסקות בכך. ואני חושב שיש מקום

לדיון כזה הוועדה הזאת.

הוחלט: 1. לדחות את ההצעה להוריד את הענין מסדר-
היום.

2. לדחות את הצעת ט. טבה לדון בענין סיד.

3. לקבל את הצעת ע. איכי לוב שלא לדון בענין
כרגע אלא להשאירו בסדר-היום של הוועדה,
ולפי האינפורמציה שתקבל הוועדה אשר הסמטייה
היא תחליט אם לדון או שלא לדון.

חוק הדיינים (המסד).

סעיף 7.

בסעיף-קטן (ב) אני מציע במקום "שלושת חברי
הוועדה כאחד" - א. כל אחד מחברי הוועדה;

י. בר-יהודה:

ב. כל חבר כנסת.

ד. בר-רב-המי:

ההצעה לאפשר את הצעת הכועסדיה לכל חבר הוועדה
אינה עומדת בהתאמה למה שנתקבל בחוק היופטיים,
אבל היא עוד מתקבלת על הדעת. לאפשר זאת לכל חבר הכנסת, זוהי המפת הוועדה
במספר הצעות שהיא לא תוכל לעמוד בזה.

ח. רובין:

בהידה שלמעתי הדין שהסדרחט מסביב לוועדה
הטייבניים, השיטה הזאת הביאה לפיתוח של
"לובינג", לשיטה של חיפוש תוסכים. הביקורת על הענין הזה מסותרת לאותה
הסידוריה שנקבעו בחוק היופטיים, ואני חושב כי הביקורת הזאת מוצדקת.

ז. ורהפטיג:

בענין זה החוק הזה מקביל לחוק היופטיים. ואינני
טבור כי לגבי מה שנתקבל בחוק היופטיים אפשר
כבר להגיד שהנסיון הראה כי אין זה טוב. עדין אי-אפשר להגיע לטקנות.
אינני חושב שיש טעם לעשות כיום מפלייה בין שני החוקים בענין הכועסדיה.
מפילא טועט אשר לא זכה לתמיכה של שלושה חברי הוועדה, אין לו כל סיכוי,
ואם כן, מדוע לבזות את הטועט ולהציף את הוועדה בהצעות.

ד. בר-רב-המי:

בוועדה הטייבניים עדין לא הגיע להפעלה באף
סקרה הסעיף המאפשר הצעת טועט על-ידי שלושה
חברי הוועדה וזה טבעי. אם יש טועט מתאים, מצליחים לקבל את הסכמת שר
הסמטיים או את הסכמת היופטי להצגת טועטדותו. אם לאו, גם האיש עצמו לא ירצה
להתסנות. ואם אפשר עוד לשער כי טופס חילוני יתקבל כטופס בבית-הסמט בניגוד

ד. בר-רב-המ"י:

לדעת שר המשפטים, הדי סצבו של רב אשר הרבנות הראשית אינה מפלגת עליו
וכן גם שר הדתות, הרבה יותר גרוע.

ז. בר-יהודה: זה אומר שהדיינים תלויים באדמיניסטרציה.

ד. בר-רב-המ"י:

אנחנו יודעים שיש כאן הרבה גורמים ואריך
לסבוע שכל אחד יבוא בהצעות משלו. אם
שלושה מחברי הוועדה תומכים בסופעד, זה כבר אומר משהו. מפילג בטופו של
דבר ייבחר זה שהרב הראשי ושר הדתות יתכנו בו.

ע. מיטון:

יש להודיע קודם-כל פרמט כי עומד להיבחר
דיין. ואינני מבינה מדוע רק שלושה יחד
ולא כל אחד מחברי הוועדה יוכל להציע סופעד.

ב. שטון:

כחבר ועדת הפיניוים לשופטים אני אומר
שהוועדה הצדיקה את עצמה ופועלת מתוך הרפוניה
מלמה, כל השופטים נתכנו פה אחד. ואני ממליץ בפני ועדת החוקה, חוק
ומשפט לקבל את בקרה זה את ההרכב שהוצע.

הנוחלט: 1. לדחות את הצעת י. בר-יהודה לתת את הזכות
להציע סופעד לכל אחד מחברי הוועדה.

הסתייגות לי. בר-יהודה, ח. רובין.

2. לדחות את הצעת י. בר-יהודה לתת את הזכות
להציע סופעד לכל אחד מחברי הכנסת.

הסתייגות לי. בר-יהודה.

3. לקבל את סעיף-קטן (ב) ללא שינוי.

היו"ר ס. ארנט:

היות ובסעיף-קטן (ג) היתה הצעה של חבר
הכנסת שפירא להכניס רוב קווליפיקציוני,
והיות וזה קטור עם סעיף 6, אני מציע שבדחה את ההצעה גם בסעיף-קטן (ג).

ח. רובין:

בסעיף-קטן (ד) אני מציע שהצבעה תהיה
חשאית.

הנוחלט: 1. לקבל את סעיף קטן (א) ללא שינוי.

2. לדחות את ההצעה לסעיף-קטן (ג) עד לאחד
ההצבעה בסעיף 6.

3. לקבל את סעיף-קטן (ד) ללא שינוי.

הסתייגות לח. רובין: ההצבעה תהיה חשאית.

סעיף 8.

ה. כהן: בסעיף-קטן (ג) אפשר להוסיף "איזוריים" אחר "אחדים".

היו"ר פ. מונטג: הייתי מציע לכתוב "טקום" במקום "עיר".

י. בר-יהודה: אני מציע לחוק את סעיף-קטן (ג). אני מציע שיהיה בית-דין רבני איזורי, בו יכולים להיות כמה הרכבים, אבל יש בית-דין איזורי אחד ויש לו גם בית-דין אחד. אני מציע לחוק את סעיף-קטן (ג) ובהתאם לזאת לתקן את סעיף-קטן (ב), בו לכתוב במקום "בהסכמת הרבנים הראשיים לישראל" - "בהתייעצות עם הרבנים הראשיים לישראל", כפי שכתבנו בחוק הסופטיים.

אשר לסעיף-קטן (א), אני מסכים שיהיה סעיף מעבר שיקבע כי הרבנים הראשיים לישראל הסכהנים כיום ימשיכו לכהן גם כאבות בית-הדין הרבני הגדול. אבל כשאנחנו קובעים מה צריך להיות, הרי אני מציע שאבות בתי-דין אלה ייבחרו. אם יבחרו את הרב הראשי, זה יהיה הרב הראשי, ואני מניח שברוב הטכניק של המקרים זה יהיה כך. אבל התפקיד הזה לא צריך להיות פונקציה של היותו רב ראשי.

ח. רובין: אני מציע לכתוב בסעיף-קטן (א): "בראש בית הדין הגדול לערעורים יעמדו שני אבות בית-דין אשר יכהנו כיו"ר בהרכבים לפי תור שייקבע ביניהם".

בסעיף-קטן (ב) אני מציע שאבות בתי-הדין הרבניים האיזוריים יתכנו על-ידי שר הדתות לא בהסכמת הרבנים הראשיים אלא בהסכמת אבות בתי-הדין של בית-הדין הרבני הגדול. כן אני מציע לאוסיף "לאחר שסודר על כך הודעה בוועדת הדיינים".

בסעיף-קטן (ג) אני מציע להבהיר שבעיר אחת אינם יכולים להיות שני בתי-דין איזוריים אלא רק אחד, וזה רובים ליצור מעמד דומה לזה של נשיא תורן בבית-הספס המחוזי, לא מתנגד לכך. הכלל צריך להיות שבכל מקום יהיה בית-דין אחד עם אדמיניסטרציה אחת ועם אב בית-דין אחד. דבר זה, בעצם, הוטכם בוועדת הסנה.

במקום "אב בית-דין איזורי" הייתי מוטרד: "דיין ראשי".

ח. כהן: חבר הכנסת רובין פוּכַן להנהיג נשיא-תורן גם במערכת בתי-הדין הרבניים, ונבחנו מאטערים על טדבר זה קיים בבית-הספס המחוזי.

הפושג "אב-בית-דין" הוא פושג יטן ואחד הדברים היפים שעושה החוק הזה הוא שהוא כחדש את הפושג הזה.

יש עוד הבדל גדול בין בתי-דין אלה ובית-הספס המחוזי. הרבנים היושבים כאבות בתי-דין אלה הם גדולים בחכמה ובתורה, והם מקפידים ובצדק על כך שהם יהיו אבות בית-דין. אם באמת לאב בית-דין יש מעמד אחר מאשר לסופס היושב במקרה בהרכב של שלושה סופטים. וכך זה היה אצלם מאז וטקום. אינני רואה טעם לבטל זאת. זה נוהג טוב. הוא גם מאפשר קריירה מסויימת בין הדיינים. ויש דבר חיובי בכך שאב בית-הדין הוא אדם העומד למעלה מסתם דיין. בערים הגדולות כמו בירושלים ובתל-אביב זכיים לכך שיש לבו כמה אנשים שהם אבות בתי-דין והם בטום אופן לא יותרנו על כך ולא יסכימו לדרת סגדולתם ולהיות סתם דיינים, ובצדק. הנשיא הסכהן בתור נשיא כל בתי-הדין בעיר מסויימת, במציא לו עם פיוחד כמו "ראש אבות בתי הדין". אינני רואה בכך כל פגם.

ז. ורהפטינג:
מינוי רותה טעם לשנות את סעיף 8(א).
כל ההפרדה בין רבנות ודיינות אינה יכולה להיות הפרדה לחלוטין. באיזה מקום מוכרחה להיות אחדות.

מדוע יש מינוי בסעיף 8(ב) ובדרשת הסכמת הרבנים הרמשי"ח בישראל? היות ושר הדתות והרבנים הרמשי"ח הם מבנים הבאים מטובי מקורות, שר הדתות מסקור הממשלה והרבנים הרמשי"ח מסקור הדין. לכן צריכה להיות פה הסכמה ולא רק התייעצות בין הגורמים, כמו בחוק בסופטי, כסטני הגורמים שואבים את כוחם מאותו מקור.

אם החטט של חברי הכנסת רובין ובר-יהודה הוא שתהיה אדמיניסטרציה נפרדת לכל בית-דין בעיר, אני יכול להסכים שתהיה אדמיניסטרציה נחת. אבל אב-בית-דין הוא עם פטורתי לאותו דבר שאבר הכנסת רובין קרם לו "בית-תורן", ולא צריך לבטל זאת.

הוחלט: 1. לדחות את

הצעת י. בר-יהודה בסעיף קטן (א) שהצורה הזאת תהיה הוראת מעבר ויבוא סעיף סיוחל שיקבע את אופן בחירת אב בית-הדין הגדול.

הסתייגות לי. בר-יהודה.

2. לדחות את הצעת ח. רובין לבסח את סעיף-קטן (א) כך: "בראש בית הדין הגדול לערעורים יעמדו שני אבות בית-דין אשר יכהנו כיו"ר בהרכבים לפי תור שייקבע ביניהם".

הסתייגות לח. רובין.

3. לקבל את סעיף-קטן (א) ללא שינוי.

4. לדחות את הצעת י. בר-יהודה לכתוב בסעיף-קטן (ב) במקום "בהסכמת" - "בהתייעצות".

הסתייגות לי. בר-יהודה ח. רובין.

5. לדחות את הצעת ח. רובין לסעיף-קטן (ג): להוסיף "לאחר שתיסדר הודעה על כך בוועדת המיניורים".

הסתייגות לח. רובין.

6. לקבל את סעיף-קטן (ב) ללא שינוי.

7. לקבל את ההצעה לכתוב בסעיף-קטן (ג): "בית-דין רבני איזורי המרכב מסספר בתי-דין".

היטיבה בוועלה בטעה 11.00.

ג
ע